

32003L0087

L 275/32

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

25.10.2003.

DIREKTIVA 2003/87/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 13. listopada 2003.**

o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 175. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽³⁾,

u skladu s postupkom previdenim člankom 251. Ugovora ⁽⁴⁾,

budući da:

(1) Zelena knjiga o trgovanju emisijama stakleničkih plinova unutar Europske unije potaknula je raspravu širom Europe o prikladnosti i mogućem funkcioniranju trgovanja emisijama stakleničkih plinova unutar Europske unije. U Europskom programu o klimatskim promjenama razmotrene su politike i mjere Zajednice na temelju pristupa koji uključuje više zainteresiranih strana, uključujući i sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (sustav Zajednice), koji se temelji na Zelenoj knjizi. U svojim Zaključcima od 8. ožujka 2001. Vijeće je prepoznalo posebnu važnost Europskog programa o klimatskim promjenama i rada koji se temelji na Zelenoj knjizi te naglasilo hitnu potrebu za konkretnim djelovanjem na razini Zajednice.

(2) Šesti okolišni akcijski program Zajednice, utvrđen Odlukom 1600/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, prepoznaje klimatske promjene kao prioritet za djelovanje i omogućava da se do 2005. uspostavi sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova širom Zajednice. U tom se programu prepoznaje da je Zajednica odlučna da od 2008. do 2012. smanji emisije stakleničkih plinova za 8 % u usporedbi s razinama iz 1990. te

⁽¹⁾ SL C 75 E, 26.3.2002., str. 33.

⁽²⁾ SL C 221, 17.9.2002., str. 27.

⁽³⁾ SL C 192, 12.8.2002., str. 59.

⁽⁴⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 10. listopada 2002. (još nije objavljeno u Službenom listu), Zajedničko stajalište Vijeća od 18. ožujka 2003. (SL C 125 E, 27.5.2003., str. 72.), Odluka Europskog parlamenta od 2. srpnja 2003. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 22. srpnja 2003.

⁽⁵⁾ SL L 242, 10.9.2002., str. 1.

da dugoročno ukupna emisija stakleničkih plinova bude smanjena za oko 70 % u usporedbi s vrijednostima iz 1990.

(3) Krajnji cilj Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime, potvrđene Odlukom Vijeća 94/69/EZ od 15. prosinca 1993. o sklapanju Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime ⁽⁶⁾, jest stabiliziranje koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na razini koja spriječava opasan utjecaj ljudskih djelatnosti na klimatski sustav.

(4) Kada stupi na snagu Kyotski protokol, odobren Odlukom Vijeća 2002/358/EZ od 25. travnja 2002. o odobravanju, u ime Europske zajednice, Kyotskog protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime i zajedničkom ispunjavanju obveza koje iz njega proizlaze ⁽⁷⁾, on će Zajednicu i njezine države članice u razdoblju od 2008. do 2012. obvezati na smanjivanje emisije skupnih stakleničkih plinova nastalih ljudskom djelatnošću, popisanih u Prilogu A Protokolu, za 8 % u usporedbi s vrijednostima iz 1990.

(5) Zajednica i njezine države članice dogovorile su se da zajednički ispunе svoje obveze i smanje emisiju stakleničkih plinova uzrokovanih ljudskom djelatnošću prema Kyotskom protokolu, u skladu s Odlukom 2002/358/EZ. Cilj je ove Direktive doprinjeti učinkovitijem ispunjavanju obveza Europske zajednice i njezinih država članica putem učinkovitog europskog tržišta emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, uz najmanje moguće smanjivanje gospodarskog razvoja i zapošljavanja.

(6) Odlukom Vijeća 93/389/EEZ od 24. lipnja 1993. o sustavu praćenja emisija CO₂ i drugih stakleničkih plinova u Zajednici ⁽⁸⁾, uspostavljen je sustav za praćenje emisija stakleničkih plinova i ocjenu napretka prema ispunjavanju obveza u pogledu ispuštanja tih plinova. Taj će sustav pomoći državama članicama da odrede ukupnu količinu emisijskih jedinica koje se mogu dodjeliti.

(7) Nužno je donošenje odredaba Zajednice o raspodjeli emisijskih jedinica koje dodjeljuju države članice da bi se doprinijelo očuvanju cijelovitosti unutarnjeg tržišta i izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja.

⁽⁶⁾ SL L 33, 7.2.1994., str. 11.

⁽⁷⁾ SL L 130, 15.5.2002., str. 1.

⁽⁸⁾ SL L 167, 9.7.1993., str. 31. Odluka kako je izmijenjena Odlukom 1999/296/EZ (SL L 117, 5.5.1999., str. 35.).

(8) Pri raspodjeli emisijskih jedinica, države članice trebale bi uzeti u obzir potencijal za smanjivanje ispuštanja plinova koje proizlazi iz industrijskih djelatnosti.

se reguliraju emisije stakleničkih plinova kao rezultat djelatnosti koje nisu navedene u Prilogu I. ili uključene u sustav Zajednice, ili iz postrojenja koja su privremeno isključena iz sustava Zajednice.

(9) Države članice mogu propisati dodjelu emisijskih jedinica osobama za razdoblje od pet godina počevši od 2008., u skladu s poništenim emisijskim jedinicama, samo za odgovarajuće smanjenje emisije koje te osobe obave na svom nacionalnom teritoriju tijekom razdoblja od tri godine, koje počinje 2005.

(17) Države članice mogu, kao stranke Kyotskog protokola, sudjelovati u međunarodnoj trgovini emisijama s drugim strankama iz Priloga B tom Protokolu.

(10) Nakon što počne teći spomenuto razdoblje od pet godina, prijenos emisijskih jedinica nekoj drugoj državi članici uključivat će odgovarajuće prilagodbe jedinica dodijeljene kvote u skladu s Kyotskim protokolom.

(18) Povezivanje sustava Zajednice sa sustavima trgovanja emisijama stakleničkih plinova u trećim zemljama povećat će ekonomičnost pri postizanju cilja Zajednice, a to je smanjivanje emisije kao što je utvrđeno u Odluci 2002/358/EZ o zajedničkom ispunjavanju obveza.

(11) Države članice osiguravaju da operateri koji obavljaju određene posebne djelatnosti imaju dozvolu za emisiju stakleničkih plinova te da prate emisije određenih stakleničkih plinova vezanih uz te djelatnosti i o njima podnose izvješća.

(19) Mechanizmi projekta, koji uključuju zajedničku primjenu (JI), i mehanizam čistog razvoja (CDM) važni su za postizanje oba cilja, odnosno smanjivanja emisije stakleničkih plinova na svjetskoj razini i povećanja isplativosti u funkciranju sustava Zajednice. U skladu s relevantnim odredbama Kyotskog protokola i Sporazuma iz Marakecha, korištenje tih mehanizama trebalo bi biti dopuna domaćim mjerama, a domaće mjere predstavljaju važan element uloženih npora.

(12) Države članice trebale bi utvrditi pravila o kaznama primjenjivim na slučajeve kršenja ove Direktive te osigurati njihovu primjenu. Te kazne moraju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.

(20) Ova će Direktiva potaknuti korištenje energetski učinkovitijih tehnologija, uključujući istovremenu proizvodnju topline i električne energije, što znači manje emisija po jedinici, dok će buduća direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o promicanju kogeneracije koja se temelji na potražnji korisne topline na unutarnjem energetskom tržištu, posebno promicati istovremenu proizvodnju topline i struje.

(13) Da bi se osigurala transparentnost, javnost bi trebala imati pristup informacijama vezanim uz dodjelu emisijskih jedinica i rezultatima praćenja emisija, podložno samo ograničenjima iz Direktive 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o pristupu javnosti informacijama o zaštiti okoliša (¹).

(21) Direktiva Vijeća 96/61/EZ od 24. rujna 1996. o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja (³) uspostavlja opći okvir za sprečavanje i kontrolu onečišćavanja putem kojeg je moguće izdavanje dozvole za emisije stakleničkih plinova. Direktivu 96/61/EZ trebalo bi izmijeniti da bi se osiguralo da granične vrijednosti emisije ne budu određene za izravne emisije stakleničkih plinova iz postrojenja na koja se ova Direktiva odnosi i da države članice imaju pravo ne nametati zahtjeve koji se odnose na učinkovito korištenje energije s obzirom na postrojenja za spaljivanje ili druga postrojenja koja ispušta ugljikov dioksid, ne dovodeći u pitanje bilo koji drugi zahtjev u skladu s Direktivom 96/61/EZ.

(14) Države članice trebale bi podnijeti izvješće o provedbi ove Direktive koje se temelji na Direktivi Vijeća 91/692/EEZ od 23. prosinca 1991. o standardiziranju i racionaliziranju izvješća o provedbi određenih direktiva koje se odnose na okoliš (²).

(22) Ova je Direktiva u skladu s Okvirnom konvencijom Ujedinjenih naroda o promjeni klime i Kyotskim protokolom. Trebalo bi je preispitivati u svjetlu razvoja događaja u tom kontekstu te uzeti u obzir iskustvo u njezinoj provedbi i postignuti napredak u praćenju emisija stakleničkih plinova.

(15) Uključivanje dodatnih postrojenja u sustav Zajednice mora biti u skladu s odredbama ove Direktive, a područje primjene sustava Zajednice može se proširiti na emisiju drugih stakleničkih plinova osim ugljikovog dioksida, među ostalim od korištenja aluminija i kemijskih djelatnosti.

(16) Ova Direktiva ne sprečava nijednu državu članicu da zadrži ili uspostavi nacionalne sustave trgovanja kojima

(¹) SL L 41, 14.2.2003., str. 26.

(²) SL L 377, 31.12.1991., str. 48.

(³) SL L 257, 10.10.1996., str. 26.

- (23) Trgovanje emisijskim jedinicama trebalo bi biti dio sveobuhvatnog i koherentnog paketa politika i mjera koje se provode na razini država članica i na razini Zajednice. Ne dovodeći u pitanje primjenu članaka 87. i 88. Ugovora, kad su djelatnosti uključene u sustav Zajednice, države članice mogu razmatrati implikacije regulatorne, fiskalne i drugih politika koje su usmjerene na postizanje istih ciljeva. Pri preispitivanju ove Direktive u obzir trebalo bi uzeti u kojoj su mjeri ovi ciljevi postignuti.
- (24) Instrument za određivanje naknade može biti nacionalna politika za ograničavanje emisije iz privremeno isključenih postrojenja.
- (25) Politike i mjere trebale bi se provoditi na razini država članica i na razini Zajednice u svim sektorima gospodarstva Europske unije, a ne samo u industrijskom i energetskom sektoru, da bi se postiglo značajno smanjenje emisija. Komisija bi posebno trebala razmotriti politike i mjere na razini Zajednice da bi sektor prometa značajno pridonio ispunjenju obveza Zajednice i njezinih država članica u vezi s klimatskim promjenama u skladu s odredbama Kyotskog protokola.
- (26) Unatoč raznolikom potencijalu mehanizama temeljenih na tržišnim odnosima, strategija Europske unije s ciljem ublažavanja klimatskih promjena trebala bi se temeljiti na uravnoteženoj primjeni sustava Zajednice i drugih vrsta djelatnosti na razini Zajednice te na nacionalnoj i međunarodnoj razini.
- (27) Ova Direktiva poštuje temeljna prava i slijedi načela koja su posebno priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima.
- (28) Mjere potrebne za provedbu ove Direktive trebale bi biti usvojene u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji⁽¹⁾.
- (29) Budući da kriterije (1), (5) i (7) iz Priloga III. nije moguće izmijeniti putem postupaka komitologije, izmjene koje se odnose na razdoblje nakon 2012. mogu se donijeti samo postupkom suodlučivanja.
- (30) Budući da cilj predloženog djelovanja, uspostavu sustava Zajednice, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ih se zbog opsega i učinaka predloženog djelovanja može na bolji način ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može usvojiti mjeru, u skladu s načelom supsidijarnosti određenim u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti određenim tim člankom, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Predmet

Ova Direktiva utvrđuje sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (dalje u tekstu „sustav Zajednice“) s ciljem promicanja smanjenja emisija stakleničkih plinova na način koji je učinkovit u troškovnom i gospodarskom smislu.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na emisije koje proizlaze iz djelatnosti navedenih u Prilogu I. i na stakleničke plinove navedene u Prilogu II.
2. Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje zahtjeve iz Direktive 96/61/EZ.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „emisijska jedinica“ znači pravo na emisiju jedne tone ekvivalenta ugljikovog dioksida tijekom određenog razdoblja, koja može vrijediti samo za potrebe ispunjavanja zahtjeva ove Direktive i može se prenositi u skladu s odredbama ove Direktive;
- (b) „emisije“ znači ispuštanje stakleničkih plinova u atmosferu iz izvora na postrojenju;
- (c) „staklenički plinovi“ znači plinovi navedeni u Prilogu II.;
- (d) „dozvola za emisiju stakleničkih plinova“ znači dozvola koja se izdaje u skladu s člancima 5. i 6.;
- (e) „postrojenje“ znači nepomična tehnička jedinica u kojoj se odvija jedna ili više djelatnosti navedenih u Prilogu I. i bilo koje druge izravno pridružene djelatnosti koje su tehnički povezane s djelatnostima koje se odvijaju na tom mjestu i koje mogu imati utjecaja na emisiju i onečišćavanje;
- (f) „operator“ znači svaka osoba koja upravlja postrojenjem ili ga nadzire ili, ako to predviđaju nacionalni propisi, osoba kojoj je povjerena odlučujuća gospodarska ovlast nad tehničkim funkcioniranjem postrojenja;
- (g) „osoba“ znači svaka fizička ili pravna osoba;

⁽¹⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

- (h) „novi sudionik” znači svako postrojenje u kojem se odvija jedna ili više djelatnosti navedenih u Prilogu I., koje je dobilo dozvolu za emisiju stakleničkih plinova ili ažuriranje dozvole za emisiju stakleničkih plinova zbog promjena u naravi ili funkciranju ili proširenju postrojenja, nakon što je Komisija obaviještena o nacionalnom planu dodjele emisijskih jedinica;
- (i) „javnost” znači jedna ili više osoba, u skladu s nacionalnim propisima ili praksom, udruge, organizacije ili skupine osoba;
- (j) „tona ekvivalenta ugljikovog dioksida” znači jedna metrička tona ugljikovog dioksida (CO_2) ili količina bilo kojeg stakleničkoga plina navedenog u Prilogu II. s jednakim potencijalom globalnog zagrijavanja.

Članak 4.

Dozvole za emisije stakleničkih plinova

Države članice osiguravaju da od 1. siječnja 2005. nijedno postrojenje ne obavlja djelatnosti navedene u Prilogu I. koje bi rezultirale emisijom plinova navedenih u vezi s tom djelatnošću osim ako njegov operater nema dozvolu koju je izdalo nadležno tijelo u skladu s člancima 5. i 6., ili ako je postrojenje privremeno isključeno iz sustava Zajednice u skladu s člankom 27.

Članak 5.

Zahtjev za izdavanje dozvole za emisije stakleničkih plinova

Zahtjev nadležnom tijelu za izdavanje dozvole za emisije stakleničkih plinova mora sadržavati opis:

- a) postrojenja i njegove djelatnosti uključujući i tehnologiju koja se koristi;
- b) sirovina i pomoćnih materijala, čije korištenje vjerojatno dovodi do emisije plinova navedenih u Prilogu I.;
- c) izvora emisija plinova navedenih u Prilogu I. iz postrojenja; i
- d) planiranih mjera za praćenje i izvješćivanje o emisijama u skladu sa smjernicama prihvaćenim u skladu s člankom 14.

Zahtjev mora sadržavati i netehnički sažetak detalja navedenih u prvom podstavku.

Članak 6.

Uvjeti za izdavanje i sadržaj dozvole za emisije stakleničkih plinova

1. Nadležno tijelo izdaje dozvolu za emisije stakleničkih plinova iz cijelog ili iz dijela postrojenja ako smatra da operater može pratiti emisije i izvješćivati o njima.

Dozvola za emisije stakleničkih plinova može se odnositi na jedno ili više postrojenja na istom mjestu kojima upravlja isti operater.

2. Dozvola za emisije stakleničkih plinova sadržava sljedeće:

- a) naziv i adresu operatera;
- b) opis djelatnosti i emisija iz postrojenja;
- c) zahtjeve s obzirom na praćenje, određujući metode i učestalost praćenja;
- d) zahtjeve s obzirom na izvješćivanje; i
- e) obvezu predaje emisijskih jedinica u visini ukupnih emisija postrojenja u svakoj kalendarskoj godini, u skladu s verifikacijom iz članka 15., u roku od četiri mjeseca nakon završetka te godine.

Članak 7.

Promjene vezane uz postrojenja

Operater obavješćuje nadležno tijelo o svim planiranim promjenama u naravi ili funkciranju ili proširenju postrojenja koje bi moglo zahtijevati ažuriranje dozvole za emisiju stakleničkih plinova. Ako je potrebno, nadležno tijelo ažurira dozvolu. Ako dođe do promjene osobe operatera koji upravlja postrojenjem, nadležno tijelo ažurira dozvolu te unosi naziv i adresu novog operatera.

Članak 8.

Usklađenost s Direktivom 96/61/EZ

Države članice poduzimaju sve potrebne mjere da bi osigurale da, u slučaju kad postrojenja obavljaju djelatnosti iz Priloga I. Direktivi 96/61/EZ, uvjeti i postupak za izdavanje dozvole za emisiju stakleničkih plinova budu usklađeni s uvjetima i postupkom za izdavanje dozvole iz te Direktive. Zahtjevi sadržani u člancima 5., 6. i 7. ove Direktive mogu postati sastavni dio postupaka propisanih Direktivom 96/61/EZ.

Članak 9.

Nacionalni plan raspodjele emisijskih jedinica

1. Za svako razdoblje iz članka 11. stavaka 1. i 2. svaka država članica izrađuje nacionalni plan u kojem se navodi ukupna količina emisijskih jedinica koje namjerava raspodijeliti za to razdoblje i prijedlog načina raspodjele tih emisijskih jedinica. Plan se temelji na objektivnim i transparentnim kriterijima, uključujući i one navedene u Prilogu III., uzimajući u obzir mišljenje javnosti. Komisija, ne dovodeći u pitanje Ugovor, najkasnije do 31. prosinca 2003. daje upute o primjeni kriterijima navedenih u Prilogu III.

Za razdoblje navedeno u članku 11. stavku 1. plan se objavljuje i o njemu se obavješćuju Komisija i države članice najkasnije do 31. ožujka 2004. Za naredna razdoblja plan se objavljuje, a Komisiju i države članice o njemu se obavješćuje najmanje 18 mjeseci prije početka relevantnog razdoblja.

2. Nacionalne planove raspodjele emisijskih jedinica razmatra odbor iz članka 23. stavka 1.

3. U roku od tri mjeseca otkad ju država članica obavijesti o nacionalnom planu raspodjele emisijskih jedinica u skladu sa stavkom 1., Komisija može odbiti plan ili neki dio plana ako on nije usklađen s kriterijima navedenim u Prilogu III. ili u članku 10. Država članica može donijeti odluku u skladu s odredbama članka 11. stavaka 1. ili 2. samo ako Komisija prihvati predložene izmjene. Komisija mora obrazložiti svaku odluku o odbijanju.

Članak 10.

Metoda raspodjele emisijskih jedinica

Za trogodišnje razdoblje koje počinje 1. siječnja 2005. države članice raspodjeljuju najmanje 95 % emisijskih jedinica besplatno. Za petogodišnje razdoblje koje počinje 1. siječnja 2008., države članice raspodjeljuju najmanje 90 % emisijskih jedinica besplatno.

Članak 11.

Raspodjela i izdavanje emisijskih jedinica

1. Za trogodišnje razdoblje koje počinje 1. siječnja 2005. svaka država članica odlučuje o ukupnoj količini emisijskih jedinica koje će raspodijeliti za to razdoblje te o raspodjeli tih emisijskih jedinica operateru svakog postrojenja. Ova se odluka donosi najmanje tri mjeseca prije početka razdoblja i ona se mora temeljiti na nacionalnom planu raspodjele emisijskih jedinica u skladu s člankom 9. i člankom 10., uzimajući u obzir mišljenje javnosti.

2. Za petogodišnje razdoblje koje počinje 1. siječnja 2008. i za svako naredno petogodišnje razdoblje, svaka država članica odlučuje o ukupnoj količini emisijskih jedinica koje će raspodijeliti za to razdoblje i pokreće postupak raspodjele tih emisijskih jedinica operateru svakog postrojenja. Ova odluka donosi se najkasnije 12 mjeseci prije početka relevantnog razdoblja i temelji se na nacionalnom planu raspodjele države članice u skladu s člankom 9. i člankom 10., uzimajući u obzir mišljenje javnosti.

3. Odluke donesene u skladu sa stavcima 1. ili 2. moraju biti u skladu sa zahtjevima Ugovora, posebno s njegovim člancima 87. i 88. Države članice, pri donošenju odluka o raspodjeli moraju uzeti u obzir potrebu da omoguće pristup emisijskim jedinicama novim sudionicicama.

4. Nadležno tijelo izdaje dio ukupne količine emisijskih jedinica svake godine razdoblja navedenog u stavcima 1. ili 2. do 28. veljače te godine.

Članak 12.

Prijenos, predaja i poništavanje emisijskih jedinica

1. Države članice osiguravaju da se emisijske jedinice mogu prenositi između:

a) osoba unutar Zajednice;

b) osoba unutar Zajednice i osoba u trećim zemljama, ako su takve emisijske jedinice priznate u skladu s postupkom iz članka 25. bez drugih ograničenja osim onih koje sadrži ova Direktiva ili koja su donesena na temelju njezinih odredbi.

2. Države članice osiguravaju da emisijske jedinice koje je izdalo nadležno tijelo druge države članice budu priznate u svrhu ispunjavanja obveza operatera iz stavka 3.

3. Države članice osiguravaju da najkasnije do 30. travnja svake godine operater svakog postrojenja preda broj emisijskih jedinica koji odgovara ukupnoj emisiji iz tog postrojenja tijekom prethodne kalendarske godine, verificiranih u skladu s člankom 15., te da one nakon toga budu poništene.

4. Države članice poduzimaju potrebne korake da bi osigurale da emisijske jedinice u bilo koje vrijeme budu poništene na zahtjev osobe koja ih posjeduje.

Članak 13.

Valjanost emisijskih jedinica

1. Emisijske jedinice vrijede za emisije tijekom razdoblja iz članka 11. stavaka 1. ili 2. za koje su izdane.

2. Četiri mjeseca nakon početka prvog petogodišnjeg razdoblja iz članka 11. stavka 2., emisijske jedinice koje više ne vrijede, a koje nisu bile predane i poništene u skladu s člankom 12. stavkom 3., poništava nadležno tijelo.

Države članice mogu izdati emisijske jedinice osobama za tekuće razdoblje da bi zamijenile bilo koje emisijske jedinice koje su imale, a koje su poništene u skladu s prvim podstavkom.

3. Četiri mjeseca nakon početka svakog sljedećeg petogodišnjeg razdoblja iz članka 11. stavka 2., emisijske jedinice koje više ne vrijede, a koje nisu bile predane i poništene u skladu s člankom 12. stavkom 3., poništava nadležno tijelo.

Države članice izdaju emisijske jedinice osobama za tekuće razdoblje da bi zamjenile bilo koje emisijske jedinice koje su imale, a poništene su u skladu s prvim podstavkom.

Članak 14.

Upute za praćenje emisija i izvješćivanje o njima

1. Komisija do 30. rujna 2003. usvaja smjernice za praćenje i izvješćivanje o emisijama, koje su rezultat djelatnosti navedenih u Prilogu I., stakleničkih plinova vezanih uz te djelatnosti, u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2. Smjernice se temelje na načelima za praćenje i izvješćivanje propisanim u Prilogu IV.

2. Države članice osiguravaju da se emisije prate u skladu s tim smjernicama.

3. Države članice osiguravaju da svaki operater postrojenja nadležno tijelo izvješćuje o emisijama iz tog postrojenja nakon završetka te godine, u skladu sa smjernicama.

Članak 15.

Verifikacija

Države članice osiguravaju da izvješća koja su podnijeli operateri u skladu s člankom 14. stavkom 3. budu verificirana u skladu s kriterijima iz Priloga V. te da o tome bude obaviješteno nadležno tijelo.

Države članice osiguravaju da operater čije izvješće do 31. ožujka svake godine nije bilo ocijenjeno zadovoljavajućim u skladu s kriterijima iz Priloga V. za emisije tijekom prethodne godine ne može dalje trgovati emisijskim jedinicama sve dok izvješće tog operatera ne bude ocijenjeno zadovoljavajućim.

Članak 16.

Kazne

1. Države članice donose pravila o kaznama primjenjivima na kršenje nacionalnih odredbi donesenih u skladu s ovom Direktivom i poduzimaju sve potrebne mjere da bi osigurale da se ta pravila primjenjuju. Propisane kazne moraju biti učinkovite, razmjerne i moraju odvraćati od kršenja. Države članice o tim odredbama obavješćuju Komisiju najkasnije do 31. prosinca 2003., a obavješćuju je bez odlaganja i o svim daljnijim izmjenama koje na njih utječu.

2. Države članice osiguravaju objavljivanje imena operatera koji krše zahtjeve za predajom dovoljnog broja emisijskih jedinica prema članku 12. stavku 3.

3. Države članice osiguravaju da svi operateri koji ne predaju dovoljan broj emisijskih jedinica do 30. travnja svake godine, da

bi pokrili svoje emisije tijekom prethodne godine, moraju platiti kaznu zbog prekomjerne emisije. Kazna za prekomjerne emisije iznosi 100 EUR za svaku tonu ekvivalenta ugljikovog dioksida koju ispusti postrojenje za koje operater nije predao emisijske jedinice. Plaćanje kazne za prekomjerne emisije operatera ne oslobađa obveze da preda određenu količinu emisijskih jedinica koja je jednaka količini prekomjernih emisija kada bude predavao emisijske jedinice u odnosu na sljedeću kalendarsku godinu.

4. Tijekom trogodišnjeg razdoblja koje počinje 1. siječnja 2005., države članice primjenjuju nižu kaznu za prekomjerne emisije u iznosu od 40 EUR za svaku tonu ekvivalenta ugljikovog dioksida koju ispusti postrojenje za koje operater nije predao emisijske jedinice. Plaćanje kazne za prekomjerne emisije operatera ne oslobađa obveze da preda određenu količinu emisijskih jedinica koja je jednaka količini prekomjernih emisija kada bude predavao emisijske jedinice u odnosu na sljedeću kalendarsku godinu.

Članak 17.

Pristup informacijama

Odluke koje se odnose na raspodjelu emisijskih jedinica i izvješća o emisijama zahtijevana zbog dozvole za emisiju stakleničkih plinova, a posjeduje ih nadležno tijelo, to nadležno tijelo mora staviti na raspolaganje javnosti u skladu s ograničenjima iz članka 3. stavka 3. i članka 4. Direktive 2003/4/EZ.

Članak 18.

Nadležno tijelo

Države članice poduzimaju potrebne administrativne mjere, uključujući imenovanje odgovarajućeg nadležnog tijela ili više njih, da bi osigurale provedbu pravila iz ove Direktive. U slučajevima kada se odredi više od jednog nadležnog tijela, rad tih tijela, u skladu s ovom Direktivom, mora biti koordiniran.

Članak 19.

Registri

1. Države članice uređuju osnivanje i rad registra da bi se osiguralo precizno bilježenje izdavanja, držanja, prijenosa i poništenja emisijskih jedinica. Države članice mogu svoje registre držati u zajedničkom sustavu s jednom ili više država članica.

2. Bilo koja osoba može držati emisijske jedinice. Registr je dostupan javnosti i sadržava odvojene račune za bilježenje emisijskih jedinica koje drži pojedina osoba, koja izdaje ili prenosi ili kojoj se izdaju ili prenose emisijske jedinice.

3. Za provedbu ove Direktive, Komisija donosi uredbu u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2. o standardiziranim i sigurnom sustavu registara u obliku standardiziranih elektroničkih baza podataka koje sadrže uobičajene elemente podataka za praćenje izdavanja, držanja, prijenosa i poništenja emisijskih jedinica, da bi omogućila pristup javnosti i čuvanje tajnosti, već prema potrebi, te spriječila prijenose koji nisu u skladu s obvezama koje proizlaze iz Kyotskog protokola.

Članak 22.

Izmjene Priloga III.

Komisija može izmijeniti Prilog III., izuzev kriterija 1), 5) i 7), za razdoblje od 2008. do 2012. u svjetlu izvješća iz članka 21. i iskustva stečenog u primjeni ove Direktive, u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2.

Članak 20.

Središnji administrator

1. Komisija određuje središnjeg administratora za vođenje neovisnog dnevnika transakcija i bilježenje izdavanja, prijenosa i poništenja emisijskih jedinica.

2. Središnji administrator automatski provjerava svaku transakciju u registrima kroz neovisnu evidenciju transakcija da bi osigurao da ne bude nepravilnosti u izdavanju, prijenosu i poništenju emisijskih jedinica.

3. Ako se tijekom automatske provjere otkriju nepravilnosti, središnji administrator obaveješće dotičnu državu članicu ili države članice koje ne registriraju predmetnu transakciju ili bilo koju daljnju transakciju vezanu uz dotične emisijske jedinice dok se ne otklone nepravilnosti.

Članak 23.

Odbor

1. Komisiji pomaže odbor uspostavljen u skladu s odredbama članka 8. Odluke 93/389/EEZ.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe članka 8. Odluke.

Razdoblje iz članka 5. stavka 6. Odluke 1999/468/EZ utvrđuje se na tri mjeseca.

3. Odbor donosi svoj poslovnik.

Članak 24.

Postupci za jednostrano uključivanje dodatnih djelatnosti i plinova

1. Od 2008. države članice mogu na djelatnosti, postrojenja i stakleničke plinove koji nisu navedeni u Prilogu I. primjenjivati trgovanje emisijskim jedinicama u skladu s ovom Direktivom, pod uvjetom da Komisija dopusti uključivanje tih djelatnosti, postrojenja i stakleničkih plinova u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2., uzimajući u obzir sve relevantne kriterije, a posebno učinke na unutarnje tržište, moguće narušavanje tržišnog natjecanja, integritet sustava s obzirom na zaštitu okoliša i pouzdanost planiranog sustava praćenja i izvješćivanja.

Od 2005. države članice mogu pod istim uvjetima primjenjivati trgovanje emisijskim jedinicama na postrojenja koja obavljaju djelatnosti navedene u Prilogu I. do razine ograničenja kapaciteta koja se navode u Prilogu.

2. Emisijske jedinice dodijeljene postrojenjima koja obavljaju te djelatnosti moraju biti navedene u nacionalnom planu raspodjele emisijskih jedinica iz članka 9.

3. Komisija organizira razmjenu informacija između nadležnih tijela država članica u vezi s promjenama s obzirom na problematiku raspodjele, rada registara, praćenja, izvješćivanja, verifikacije i usklađenosti.

3. Komisija može prihvati na vlastitu inicijativu ili prihvata na zahtjev države članice, smjernice za praćenje i izvješćivanje o emisijama koje proizlaze iz tih djelatnosti, postrojenja i stakleničke plinove koji nisu navedeni u Prilogu I. u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2., ako se praćenje i izvješćivanje o tim emisijama može obaviti s dovoljnom točnošću.

4. U slučaju uvođenja takvih mera, preispitivanjima koja se provode u skladu s člankom 30. također se nastoji utvrditi bi li Prilog I. trebao biti izmijenjen na usklađen način u cijeloj Zajednici da bi uključivao emisije koje proizlaze iz tih djelatnosti.

Članak 25.

Veze s ostalim sustavima trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova

1. Potrebno je sklopiti sporazume s trećim zemljama utvrđenima u Prilogu B Kyotskom protokolu, koje su ratificirale Protokol, u svrhu uzajamnog priznavanja emisijskih jedinica između sustava Zajednice i drugih sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, u skladu s pravilima iz članka 300. Ugovora.

2. Ako je sklopljen sporazum iz stavka 1., Komisija izrađuje sve potrebne odredbe koje se odnose na uzajamno priznavanje emisijskih jedinica prema odredbama tog sporazuma, u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2.

Članak 26.

Izmjene Direktive 96/61/EZ

U članku 9. stavku 3. Direktive 96/61/EZ dodaju se sljedeći podstavci:

„Ako su emisije stakleničkog plina iz nekog postrojenja navedene u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (*) u vezi s bilo kojom aktivnošću koja se obavlja u tom postrojenju, dozvola ne sadrži graničnu vrijednost emisije za izravnu emisiju tog plina, osim ako je potrebno osigurati da ne dođe do značajnog lokalnog onečišćenja.

Za djelatnosti utvrđene u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ, države članice mogu odlučiti da ne propisu zahtjeve koji se odnose na energetsku učinkovitost s obzirom na jedinice za izgaranje ili druge jedinice koje ispuštaju ugljikov dioksid.

Prema potrebi, nadležna tijela izmjenjuju dozvolu ovisno o slučaju.

Tri prethodna podstavka ne primjenjuju se na postrojenja koja su privremeno isključena iz sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkog plina u Zajednici, u skladu s odredbama članka 27. Direktive 2003/87/EZ.

(*) SL L 275, 25.10.2003., str. 32.”

Članak 27.

Privremeno isključivanje određenih postrojenja

1. Države članice mogu zatražiti od Komisije privremeno isključivanje postrojenja iz sustava Zajednice najkasnije do 31. prosinca 2007. U svakom takvom zahtjevu navodi se svako pojedino postrojenje, a zahtjev se objavljuje.

2. Ako nakon razmatranja svih primjedbi javnosti u vezi s takvim zahtjevom Komisija odluči da će, u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2., to postrojenje:

- (a) kao rezultat nacionalnih politika, ograničiti svoje emisije onoliko koliko bi to učinilo u slučaju da je podložno primjeni odredaba ove Direktive;
- (b) biti podložno zahtjevima koji se odnose na praćenje, izvješćivanje i verifikaciju koji odgovaraju onima iz članka 14. i 15.; i
- (c) biti podložno kaznama koje su barem jednake onima iz članka 16. stavaka 1. i 4. u slučaju neispunjavanja nacionalnih zahtjeva;

Komisija propisuje privremeno isključivanje tih postrojenja iz sustava Zajednice.

Pri tome se mora osigurati da ne dođe do poremećaja na unutarnjem tržištu.

Članak 28.

Udruživanje

1. Države članice mogu dopustiti operaterima postrojenja koja obavljaju jednu od djelatnosti utvrđenih u Prilogu I. da udruže postrojenja koja obavljaju istu djelatnost u razdoblju iz članka 11. stavka 1. i/ili u prvom petogodišnjem razdoblju iz članka 11. stavka 2., u skladu s odredbama stavaka 2. i 6. ovog članka.

2. Operateri koji obavljaju djelatnost utvrđenu u Prilogu I., koji se žele udružiti, zahtjev podnose nadležnom tijelu navodeći postrojenja i razdoblje za koje se žele udružiti te podnose dokaze da će administrator kojemu se povjerava upravljanje biti sposoban ispuniti obvezu iz stavaka 3. i 4.

3. Operateri koji se žele udružiti imenuju povjerenika:

- a) kojemu treba biti dodijeljena ukupna količina emisijskih jedinica koja je izračunata prema postrojenjima svih operatera, odstupajući od primjene članka 11.;
- b) koji treba biti odgovoran za predaju emisijskih jedinica koje odgovaraju ukupnim emisijama iz udruženih postrojenja, odstupajući od primjene članka 6. stavka 2. točke (e) i članka 12. stavka 3; i
- c) kojemu treba biti onemogućeno obavljanje prijenosa emisijskih jedinica u slučaju da izvješće operatera nije ocijenjeno zadovoljavajućim u skladu s odredbama članka 15. stavka 2.

4. Povjerenik je podložan kaznama primjenjivima na kršenje zahtjeva za predaju emisijskih jedinica dovoljnih za pokrivanje ukupnih emisija iz okupljenih postrojenja, odstupajući od primjene odredaba članka 16. stavaka 2., 3. i 4.

5. Država članica koja želi omogućiti jedno ili više udruživanja zahtjev iz stavka 2. podnosi Komisiji. Ne dovodeći u pitanje odredbe Ugovora, Komisija može, u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva, odbiti zahtjev koji ne ispunjava uvjete iz ove Direktive. Uz takvu odluku prilaže se obrazloženje. U slučaju odbijanja, država članica može dopustiti udruživanje samo ako Komisija prihvati predložene izmjene.

6. Ako povjerenik udruženih postrojenja ne postupi u skladu s kaznama iz stavka 4., svaki operater pojedinog postrojenja snosi odgovornost u skladu s odredbama članka 12. stavka 3. i članka 16. za emisije iz svojeg postrojenja.

Članak 29.

Viša sila

1. Tijekom razdoblja iz članka 11. stavka 1. države članice mogu uputiti zahtjev Komisiji da neka postrojenja dobiju dodatne količine emisijskih jedinica za slučaj više sile. Komisija utvrđuje postoji li viša sila i, u tom slučaju, dopušta toj državi članici da izda dodatne neprenosive emisijske jedinice operaterima takvih postrojenja.

2. Ne dovodeći u pitanje Ugovor, Komisija najkasnije do 31. prosinca 2003. donosi smjernice kojima se opisuju okolnosti za dokazivanje postojanja više sile.

Članak 30.

Preispitivanje i daljnji razvoj

1. Na temelju napretka postignutog u praćenju emisija stakleničkih plinova, Komisija može predložiti Europskom parlamentu i Vijeću, do 31. prosinca 2004., da izmijeni Prilog I. da bi se uključile i druge djelatnosti i emisije drugih stakleničkih plinova navedenih u Prilogu II.

2. Na temelju iskustva stečenog u primjeni ove Direktive i napretka postignutog pri praćenju emisija stakleničkih plinova te u svjetlu razvoja događaja u međunarodnom kontekstu, Komisija sastavlja izvješće o primjeni ove Direktive, razmatrajući pri tome:

- (a) bi li, i na koji način, Prilog I. trebao biti izmijenjen da bi se uključili i drugi relevantni sektori, među ostalim sektori proizvodnje kemijskih proizvoda, aluminija i prometni sektor te djelatnosti i emisije drugih stakleničkih plinova navedenih u Prilogu II., s ciljem dodatnog poboljšanja ekonomski učinkovitosti sustava;
- (b) vezu između trgovanja emisijskim jedinicama Zajednice i međunarodnog trgovanja emisijama, koje počinje u 2008.;
- (c) mogućnost dodatnog usklađivanja metode raspodjele emisijskih jedinica (uključujući javne dražbe za razdoblje nakon 2012.) te kriterije za nacionalne planove raspodjele iz Priloga III.;
- (d) korištenje jedinica iz projektnih mehanizama;
- (e) vezu između trgovanja emisijama i ostalih politika i mjera koje se provode na razini država članica i Zajednice, uključujući utvrđivanje naknada, a kojima se nastoje postići isti ciljevi;
- (f) je li potrebno postojanje jedinstvenog registra na razini Zajednice;
- (g) visine kazni za prekomjerne emisije, uzimajući u obzir, među ostalim, i inflaciju;
- (h) funkcioniranje tržišta emisijskim jedinicama, posebno bilo kakvo moguće narušavanje tržišta;
- (i) načine za prilagođavanje sustava Zajednice proširenoj Europskoj uniji;
- (j) udruživanje;
- (k) praktičnost razvoja referentnih vrijednosti na razini Zajednice, kao temelja za raspodjelu emisijskih jedinica, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i analize troškova i koristi.

Komisija ovo izvješće, uz prijedloge, ako je potrebno, podnosi Europskom parlamentu i Vijeću najkasnije do 30. lipnja 2006.

3. Povezivanje mehanizama koji se temelje na projektima, uključujući zajedničku primjenu (JI) i mehanizam čistog razvoja (CDM), sa sustavom Zajednice, poželjno je i važno za postizanje ciljeva, kako smanjivanja ukupnih emisija stakleničkih plinova, tako i poboljšavanja učinkovitosti sustava Zajednice s obzirom na troškove i korist. Zbog toga će jedinice emisija iz mehanizama koje se temelje na projektima biti priznate u svrhe njihova korištenja u ovom sustavu, ali podložno odredbama koje usvoje Europski parlament i Vijeće na prijedlog Komisije, koje bi se trebale primjenjivati istodobno sa sustavom Zajednice u 2005. Korištenje tih mehanizama dopuna je djelovanju na nacionalnoj razini, u skladu s odgovarajućim odredbama Kyotskog protokola i Sporazuma iz Marrakecha.

Članak 31.

Provredba

1. Države članice, najkasnije do 31. prosinca 2003., donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One o tome odmah obavješćuju Komisiju. Komisija o tim zakonima i drugim propisima obavješćuje druge države članice.

Kada države članice donose ove mјere, te mјere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva. Komisija o tome obavješćuje ostale države članice.

Članak 32.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 33.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljen u Luxembourgu 13. listopada 2003.

Za Europski parlament

Predsjednik

P. COX

Za Vijeće

Predsjednik

G. ALEMANNO

PRILOG I.

**KATEGORIJE DJELATNOSTI IZ ČLANKA 2. STAVKA 1., ČLANAKA 3. I 4., ČLANKA 14. STAVKA 1. TE
ČLANAKA 28. I 30.**

1. Ova Direktiva ne obuhvaća postrojenja ili dijelove postrojenja koji se koriste za istraživanje, razvoj i ispitivanje novih proizvoda i procesa.
2. Dolje navedene granične vrijednosti odnose se na proizvodne kapacitete ili na količinu proizvoda. Ako jedan operater obavlja više djelatnosti koje pripadaju istoj rubrici, u istom postrojenju ili na istom mjestu, kapaciteti takvih djelatnosti se zbrajaju.

Djelatnosti	Staklenički plin
<i>Djelatnosti u sektoru energetike</i>	
Postrojenja za izgaranje ukupne nazivne ulazne toplinske snage veće od 20 MW (osim postrojenja za spaljivanje opasnog ili komunalnog otpada)	Ugljikov dioksid
Rafiniranje mineralnog ulja	Ugljikov dioksid
Proizvodnja koksa	Ugljikov dioksid
<i>Proizvodnja ili obrada željeza i čelika</i>	
Postrojenja za pečenje ili sinteriranje metalnih ruda (uključujući sulfidnu rudu)	Ugljikov dioksid
Postrojenja za proizvodnju sirovog željeza ili čelika (primarno ili sekundarno taljenje), uključujući kontinuirano lijevanje, kapaciteta većeg od 2,5 tona na sat	Ugljikov dioksid
<i>Proizvodnja minerala</i>	
Postrojenja za proizvodnju cementnoga klinkera u rotacijskim pećima proizvodnog kapaciteta većeg od 500 tona na dan ili za proizvodnju vapna u rotacijskim pećima proizvodnog kapaciteta većeg od 50 tona na dan ili u drugim vrstama peći proizvodnog kapaciteta većeg od 50 tona na dan	Ugljikov dioksid
Postrojenja za proizvodnju stakla, uključujući ona namijenjena proizvodnji staklene vune, talioničkog kapaciteta većeg od 20 tona na dan	Ugljikov dioksid
Postrojenja za izradu keramičkih proizvoda pečenjem, posebno krovnog crijepa, cigle, vatrostalne cigle, pločica, kamenine ili porculana, proizvodnog kapaciteta većeg od 75 tona na dan i/ili kapaciteta peći većeg od 4 m^3 i gustoće materijala u peći veće od 300 kg/m^3	Ugljikov dioksid
<i>Ostale djelatnosti</i>	
Industrijska postrojenja za proizvodnju:	Ugljikov dioksid
a) papirne kaše od drva ili drugih vlaknastih materijala;	
b) papira i kartona, proizvodnog kapaciteta većeg od 20 tona na dan	Ugljikov dioksid

PRILOG II.

STAKLENIČKI PLINOVI IZ ČLANAKA 3. I 30.

Ugljikov dioksid (CO_2)

Metan (CH_4)

Didušikov oksid (N_2O)

Fluorougljikovodici (HFC-i)

Perfluorougljici (PFC-i)

Sumporov heksafluorid (SF_6)

PRILOG III.

KRITERIJI ZA NACIONALNE PLANOVE RASPODJELE EMISIJSKIH JEDINICA IZ ČLANAKA 9., 22. I 30.

1. Ukupna količina emisijskih jedinica za raspodjelu za određeno vremensko razdoblje mora biti u skladu s obvezom države članice da ograniči svoje emisije u skladu s odredbama Direktive 2002/358/EZ i odredbama Kyotskog protokola, uzimajući u obzir, s jedne strane, razmjere ukupnih emisija koje te emisijske jedinice predstavljaju u usporedbi s emisijama iz izvora koji nisu obuhvaćeni ovom Direktivom i, s druge strane, nacionalnu politiku u području energetike, te treba biti u skladu i s nacionalnim programom za klimatske promjene. Ukupna količina emisijskih jedinica koje se raspodjeljuju ne smije biti viša od one koja će, prema svim pokazateljima, biti potrebna za strogu primjenu kriterija sadržanih u ovom Prilogu. U razdoblju do 2008. godine količina mora biti u skladu s putem koji je potreban da svaka država članica postigne cilj ili čak i bolji rezultat od onog koji je predviđen u skladu s Odlukom 2002/358/EZ i Kyotskim protokolom.
2. Ukupna količina emisijskih jedinica koje se raspodjeljuju mora biti u skladu s procjenama sadašnjeg i predviđenog napretka prema ostvarivanju doprinosa država članica za ispunjavanje obveza Zajednice u skladu s odredbama Odluke 93/389/EEZ.
3. Količine emisijskih jedinica koje se raspodjeljuju moraju biti u skladu s potencijalom, uključujući i tehnološkim potencijalom, djelatnosti obuhvaćenih ovim sustavom za smanjivanje emisija. Države članice mogu temeljiti raspodjelu svojih emisijskih jedinica na prosječnoj emisiji stakleničkih plinova prema proizvodu u svakoj djelatnosti i napretku koji se može postići u svakoj djelatnosti.
4. Plan mora biti sukladan ostalim zakonodavnim i političkim instrumentima Zajednice. Treba uzeti u obzir i neizbježna povećanja emisija kao rezultata novih zakonodavnih zahtjeva.
5. U skladu sa zahtjevima Ugovora, posebno članaka 87. i 88., plan ne smije diskriminirati poduzeća i sektore tako da neopravданo pogoduje nekim poduzećima ili djelatnostima.
6. Plan mora sadržavati informacije o načinu na koji će novi sudionici moći sudjelovati u sustavu Zajednice u državi članici o kojoj je riječ.
7. Plan može uzeti u obzir mjere poduzete u ranoj fazi i mora sadržavati informacije o načinu na koji su mjere poduzete u ranoj fazi uzete u obzir. Referentne vrijednosti iz referentnih dokumenata koji se odnose na najbolje raspoložive tehnologije države članice mogu koristiti za razvoj svojih nacionalnih planova raspodjele emisijskih jedinica, a te referentne vrijednosti mogu sadržavati i neki element koji će uzeti u obzir mjere poduzete u ranoj fazi.
8. Plan sadrži informacije o načinu na koji je uzeta u obzir čista tehnologija, uključujući i tehnologije koje su učinkovite s obzirom na potrošnju energije.
9. Plan sadrži odredbe koje javnosti omogućuju izražavanje primjedaba te informacije o načinima koji će omogućiti da te primjedbe budu uzete u obzir prije donošenja odluke o raspodjeli emisijskih jedinica.
10. Plan sadrži popis postrojenja obuhvaćenih ovom Direktivom s količinama emisijskih jedinica za koje postoji namjera da budu dodijeljene svakom od njih.
11. Plan može sadržavati informacije o načinu na koji će postojanje konkurenčije iz zemalja ili entiteta izvan Unije biti uzeto u obzir.

PRILOG IV.**NAČELA ZA PRAĆENJE I IZVJEŠĆIVANJE IZ ČLANKA 14. STAVKA 1.****Praćenje emisija ugljikovog dioksida**

Emisije se prate na temelju izračuna ili na temelju mjerena.

Proračun

Proračunavanje emisija obavlja se korištenjem formule:

$$\text{Podaci o djelatnosti} \times \text{faktor emisije} \times \text{faktor oksidacije}.$$

Podaci o djelatnostima (korišteno gorivo, ritam proizvodnje itd.) prate se na temelju podataka o opskrbi postrojenja ili na temelju mjerena.

Koriste se prihvaćeni faktori emisije. Faktori emisije specifični za pojedinu djelatnost prihvativi su za sva goriva. Standardni faktori prihvativi su za sva goriva osim za nekomercijalna goriva (otpadna goriva poput pneumatskih guma i plinova koji nastaju u industrijskom procesu). Standardni faktori koji ovise o ležištu ugljena te oni koji su specifični za EU ili oni koji su specifični za pojedinu državu kad je riječ o prirodnom plinu, dodatno se razrađuju. Standardne vrijednosti koje je razvio IPCC (Međuvladino tijelo za klimatske promjene) prihvativje su za rafinerijske proizvode. Faktor emisije za biomasu jednak je nuli.

Ako faktor emisije ne uzima u obzir činjenicu da dio ugljena nije oksidiran, koristi se dodatni faktor oksidacije. Ako su faktori emisije specifični za pojedinu djelatnost proračunati i već uzimaju u obzir oksidaciju, faktor oksidacije ne mora se primjenjivati.

Koriste se standardni faktori oksidacije utvrđeni u skladu s Direktivom 96/61/EZ, osim ako operater može dokazati da su točniji faktori specifični za djelatnost.

Zasebni proračun obavlja se za svaku djelatnost, postrojenje i za svako gorivo.

Mjerenje

Za mjerenje emisija koriste se standardizirane ili prihvaćene metode, a nadopunjava ih dodatni proračun emisija.

Praćenje emisija drugih stakleničkih plinova

Koriste se standardizirane ili prihvaćene metode koje razvija Komisija u suradnji sa svim relevantnim zainteresiranim strankama, usvojene u skladu s postupkom iz članka 23. stavka 2.

Izvješćivanje o emisijama

Svaki operater uključuje sljedeće informacije u izvješće o postrojenju:

A. podatke kojima se identificira postrojenje, uključujući:

- naziv postrojenja,
- njegovu adresu, s poštanskim brojem i državom,
- vrstu i broj djelatnosti iz Priloga I. koje se obavljaju u postrojenju,
- adresu, brojeve telefona i telefaksa, adresu elektroničke pošte osobe za kontakt, i
- ime vlasnika postrojenja te matičnog društva, ako postoji;

B. za svaku djelatnost iz Priloga I. koja se obavlja na mjestu za koje se proračunavaju emisije:

- podatke o djelatnosti,
- faktore emisije,
- faktore oksidacije,
- ukupne emisije, i
- stupanj nesigurnosti;

C. za svaku djelatnost iz Priloga I. koja se obavlja na mjestu za koje se obavlja mjerenje emisija:

- ukupne emisije,
- informacije o pouzdanosti metoda mjerenja, i
- stupanj nesigurnosti;

D. za emisije od izgaranja, u izvješću se navodi i faktor oksidacije, osim ako je oksidacija već uzeta u obzir pri utvrđivanju faktora emisije specifičnog za djelatnost.

Države članice donose mjere za koordiniranje zahtjeva povezanih s izvješćivanjem s bilo kakvim drugim postojećim zahtjevima za izvješćivanje s ciljem smanjivanja opterećenja koje trpe poduzeća zbog podnošenja izvješća.

PRILOG V.

KRITERIJI ZA VERIFIKACIJU IZ ČLANKA 15.**Opća načela**

1. Emisije od svake djelatnosti navedene u Prilogu I. podložne su verifikaciji.
2. Proces verifikacije uključuje razmatranje izvješća u skladu s člankom 14., stavkom 3. i praćenja tijekom prethodne godine. U postupku verifikacije provjeravaju se pouzdanost, vjerodostojnost i točnost sustava za praćenje te podataka u izvješću i informacija koje se odnose na emisije, a posebno:
  - (a) podataka iz izvješća o djelatnostima te povezanim mjerjenjima i proračunima;
  - (b) izbora i primjene faktora emisije;
  - (c) proračuna obavljenih da bi se utvrdile ukupne emisije; i
  - (d) ako je korišteno mjerjenje, prikladnosti izabranih metoda mjerjenja te njihove primjene.
3. Emisije u izvješću mogu biti verificirane samo ako pouzdani i vjerodostojni podaci i informacije omogućuju utvrđivanje emisija uz visoki stupanj sigurnosti. Visoki stupanj sigurnosti zahtijeva od operatera da dokaže:
  - (a) da u podacima u izvješću nema nedosljednosti;
  - (b) da je prikupljanje podataka obavljeno u skladu s primjenjivim znanstvenim standardima; i
  - (c) da su odgovarajući podaci o postrojenju potpuni i dosljedni.
4. Verifikator ima pristup svim mjestima i informacijama povezanim s predmetom verifikacije.
5. Verifikator uzima u obzir je li postrojenje registrirano u skladu sa sustavom Zajednice za upravljanje okolišem i reviziju (EMAS).

Metodologija**Strateška analiza**

6. Verifikacija se temelji na strateškoj analizi svih djelatnosti obavljanih u postrojenju. To podrazumijeva da verifikator ima pregled nad svim djelatnostima i njihovom važnosti za emisije.

Analiza procesa

7. Verifikacija dostavljenih informacija, ako je potrebno, obavlja se na mjestu na kojem se nalazi postrojenje. Verifikator se služi posjetima samom mjestu da bi utvrdio pouzdanost dostavljenih podataka i informacija.

Analiza rizika

8. Verifikator podnosi na procjenu pouzdanosti sve izvore emisija u postrojenju za svaki pojedini izvor koji pridonosi ukupnim emisijama postrojenja.
9. Na temelju ove analize, verifikator izričito utvrđuje one izvore kod kojih postoji veliki rizik od pogreške i druge aspekte postupka praćenja i izvješćivanja koji bi mogli doprinijeti pogreškama pri utvrđivanju ukupnih emisija. Riječ je posebno o izboru faktora emisije i proračunima koji su potrebni za utvrđivanje razine emisija iz pojedinačnih izvora. Posebna se pozornost posvećuje onim izvorima s velikim rizikom pojave pogreške i spomenutim aspektima postupka praćenja.
10. Verifikator uzima u obzir sve učinkovite metode za kontrolu rizika koje primjenjuje operater s ciljem smanjivanja stupnja nesigurnosti.

Izvješće

11. Verifikator priprema izvješće o procesu provjere u kojem se navodi je li izvješće iz članka 14. stavka 3. zadovoljavajuće. U tom se izvješću navode i svi relevantni aspekti u vezi s obavljenim poslom. Izjava da je izvješće načinjeno u skladu s odredbama članka 14. stavka 3. zadovoljavajuće može se dati ako, prema mišljenju verifikatora, ukupne emisije nisu materijalno netočne.

Minimalni zahtjevi sposobljenosti verifikatora

12. Verifikator je neovisan o operateru, obavlja svoje aktivnosti ispravno, objektivno i profesionalno te razumije:
- (a) odredbe ove Direktive te relevantne standarde i smjernice koje je Komisija prihvatile u skladu s člankom 14. stavkom 1.;
  - (b) zakonodavne, regulatorne i upravne zahtjeve povezane s djelatnostima koje verificira; i
  - (c) način izrade svih informacija povezanih sa svakim izvorom emisija u postrojenju, a posebno onih koje su povezane s prikupljanjem podataka, mjerenjem, proračunavanjem i izvješćivanjem.
-